

Bezchybné fungování onkologické farmacie v rámci nemocnic je zásadní pro kvalitu a bezpečnost terapie pacientů

27.3.2024 - | Masarykův onkologický ústav

Nezbytnou součástí péče o onkologické pacienty je centralizovaná příprava cytostatik, která probíhá výhradně v nemocničních lékárnách. V České republice je v současnosti 46 pracovišť, která tuto léčbu připravují. Ročně je takto pro onkologické pacienty přichystáno více než půl milionu dávek cytostatických léčiv. Nemocniční farmaceuti jsou tak nedílnou součástí multioborového týmu, který pomáhá léčit onkologické diagnózy.

Centralizovaná příprava cytostatik probíhá v nemocničních lékárnách ve zvláštních prostorách se speciální technologií proudění a odtahu vzduchu, která zásadním způsobem přispívá ke zvýšení kvality a bezpečnosti léčby nejen pro pacienty, ale i pro samotný zdravotnický personál. *„Tato technologie snižuje expozici zdravotníků i pacientů látkami, které jsou pro onkologického pacienta lékem, ale pro ostatní personál jsou škodlivé,”* vysvětluje místopředseda Sekce nemocniční farmacie České farmaceutické společnosti ČLS JEP a vedoucí Ústavní lékárny MOÚ Stanislav Synek.

Onkologická farmacie v České republice patří mezi evropskou špičku. *„Bezchybné fungování onkologické farmacie v rámci nemocnic je zásadní pro kvalitu a bezpečnost terapie našich pacientů,”* říká předseda České onkologické společnosti ČLS JEP Igor Kiss.

S podporou zdravotních pojišťoven a částečně evropských dotací se podařilo vytvořit a udržovat celorepublikově dostupnou síť pracovišť. *„Příprava cytostatik v nemocničních lékárnách je nedílnou součástí péče o onkologické pacienty. Roční náklady na tuto přípravu se pohybují kolem necelých 200 milionů Kč a jsou hrazeny z prostředků zdravotního pojištění,”* zmiňuje zdravotní ředitelka České průmyslové zdravotní pojišťovny Renata Knorová.

Evropským trendem je centralizovaná příprava i dalších léčiv, které jsou součástí léčby nejen onkologických, ale i dalších pacientů – např. tzv. premedikací (léků užívaných jako příprava k vlastní léčbě), antibiotik podávaných do žíly, vysoce rizikových léčiv atd. Tato část přípravy ale zatím není zdravotními pojišťovnami hrazena.

Nemocniční farmaceuti přispívají ke zvýšení bezpečnosti při zacházení s cytostatiky také monitoringem povrchové kontaminace lékárenských a nemocničních pracovišť. Tento projekt ve spolupráci MOÚ a Masarykovy univerzity běží již od roku 2008 a přináší cenné výsledky, které byly zapracovány do evropských směrnic pro zacházení s nebezpečnými látkami. Do praxe bylo zavedeno testování povrchové kontaminace u 16 nejvíce připravovaných cytostatik (např. platina, cyklofosamid, fluorouracil, gemcitabin, ifosfamid, paklitaxel a další). I po 12 letech projekt stále probíhá, dvakrát ročně se v Česku a na Slovensku konají pravidelné monitorovací kampaně.

„Zapojení se do péče o onkologické pacienty je jen jednou z činností nemocničních farmaceutů. Laické i odborné veřejnosti představíme náš obor v rámci Dne nemocniční farmacie, který se uskuteční ve středu 27. března 2024,” připomíná první ročník této akce Mgr. Michal Hojný, předseda Sekce nemocniční farmacie. Ta v České republice reprezentuje Evropskou asociaci nemocničních farmaceutů, která je iniciátorem a nositelem myšlenky tohoto osvětového dne.

<https://www.mou.cz/bezchybne-fungovani-onkologicke-farmacie-v-ramci-nemocnic-je-zasadni-pro-kvalitu-a-bezpecnost-terapie-pacientu/t2059>